

**โครงการอบรมคุ้มครองผู้บริโภค
ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๒**

**โดย
กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม
เทศบาลตำบลบ้านดู่ อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย**

- แนวทางการแก้ปัญหาการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ห้ามจำหน่าย
- ให้ความรู้ แผ่นพับ แนะนำยาห้ามจำหน่ายในร้านขายของชำ
  - การตรวจสอบผลิตภัณฑ์ผ่านทางเว็บไซต์

เฉลยคำตอบแบบทดสอบความรู้ ก่อนการอบรม/หลังการอบรม
โครงการอบรมคุ้มครองผู้บริโภค ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๒
วันอังคารที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๖๒
ณ ห้องประชุมชั้น ๓ เทศบาลตำบลบ้านดู่

กรุณาใส่เครื่องหมาย ✓ หรือ X ลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

พิจารณาข้อความต่อไปนี้ และทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความที่ถูกหรือทำเครื่องหมาย X หน้าข้อความที่ผิด

- ....✓..... ๑. ถ้าต้องการตรวจสอบเลขทะเบียน อย. สามารถตรวจสอบได้ที่เว็บไซต์ www.fda.moph.go.th
- ....✓..... ๒. เมื่อมีอาการหวัด เจ็บคอ ไอ ส่วนใหญ่ไม่จำเป็นต้องใช้ยาฆ่าเชื้อ ให้พักผ่อน ดื่มน้ำอุ่นก็หายป่วยได้
- ....X..... ๓. ยาฆ่าเชื้อ ยาแก้ไอ ยาหยุดถ่าย สามารถขายในร้านขายของชำได้
- ....✓..... ๔. ยาสามัญประจำบ้าน สามารถขายในร้านขายของชำได้
- ....✓..... ๕. ร้านขายของชำ ขายยาโดยไม่ได้รับอนุญาต ต้องระวางโทษจำคุก ไม่เกิน ๕ ปี และปรับไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท
- ....✓..... ๖. เครื่องหมาย “อย” บนฉลากอาหาร คือ เครื่องหมายที่แสดงว่าอาหารนั้นได้ผ่านการอนุญาตจากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา
- ....X..... ๗. ผลิตภัณฑ์สุขภาพที่มีเลขทะเบียน อย. แสดงว่าปลอดภัย
- ....✓..... ๘. ยาแผนโบราณในรูปแบบยาลูกกลอน ยาผง หรือแคปซูล ที่ผิดกฎหมาย ซึ่ง อย.มักจะตรวจพบว่าได้มีการลักลอบนำยาแผนปัจจุบันกลุ่มยาเสพติดมามาเป็นส่วนผสม
- ....✓..... ๙. EXP ๐๕/๐๔/๒๐๑๙ หมายความว่า ผลิตวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๒
- ....✓..... ๑๐. เครื่องสำอางที่ปลอดภัยให้ตรวจดู “เลขที่จดแจ้ง ๑๐” ไม่ใช่ “เลขที่ อย. ๑๓ หลัก”
- ....✓..... ๑๑. เครื่องสำอางที่ผสมสารปรอทนอกจากจะทำให้เกิดฝ้าถาวรแล้วยังทำให้ตับและไตอักเสบได้
- ....✓..... ๑๒. หากมีการอ้างว่า “ผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร สมุนไพร ไม่มีผลข้างเคียง ไม่มีสารอันตราย เห็นผลได้เร็วรักษาโรคเรื้อรังได้หลายโรค” แสดงว่าเป็นการโฆษณาเกินจริง
- ....X..... ๑๓. การรับประทานผลิตภัณฑ์เสริมอาหารสามารถทำให้แขนขาเรียว ลดน้ำหนัก ผิวขาวได้จริงแต่ห้ามโฆษณาเท่านั้น
- ....✓..... ๑๔. ผลิตภัณฑ์เสริมอาหารจัดเป็น “อาหาร” ไม่ใช่ “ยา”
- ....✓..... ๑๕. ประชาชนทุกคนสามารถเป็นหูเป็นตา แจ้งผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ไม่ปลอดภัย ได้ทาง สายด่วน อย. ๑๕๕๖

สรุปผลการตรวจเฝ้าระวังร้านขายของชำในเขตเทศบาลตำบลบ้านดู่

	จำนวนร้านที่ตรวจ	ยาห้ามจำหน่ายที่พบ	อื่นๆ
หมู่ที่ ๑	๙	- Decolgen - TIFFY - lyafin - tetracycline	- ยาต้องเหล้าโสมกลั่นกระดุกเสื่อ - ยาบำรุงธาตุคนเฒ่าถือน้ำไม้เท้า
หมู่ที่ ๒	๓	-	-
หมู่ที่ ๓	๔	- Tiffy	- ยาต้องเหล้าโสมกลั่นกระดุกเสื่อ
หมู่ที่ ๔	๕	-	-
หมู่ที่ ๕	๕	-	-
หมู่ที่ ๖	๔	-	- สบู่ล้างหน้า ดร.วุฒิศักดิ์
หมู่ที่ ๗	๒	-	-
หมู่ที่ ๘	๙	-	- ยาผงเหลืองตราเสื่อดาวคู่ - ยาบำรุงธาตุคนเฒ่าถือน้ำไม้เท้า - ยาต้องเหล้าโสมกลั่นกระดุกเสื่อ
หมู่ที่ ๙	๖	-	-
หมู่ที่ ๑๐	๓	-	-
หมู่ที่ ๑๑	๔	-	-
หมู่ที่ ๑๒	๒	- myderm cream - myda B	- ยาต้องเหล้าโสมกลั่นกระดุกเสื่อ - ยาบำรุงธาตุคนเฒ่าถือน้ำไม้เท้า
หมู่ที่ ๑๓	๓	-	-
หมู่ที่ ๑๔	๖	- neomycin - ยาทาแก้เชื้อรา ไม่มีฉลากไทย	- ปลากระป๋องมีรอยบุบ ๑ กระป๋อง - ยาต้องเหล้าโสมกลั่นกระดุกเสื่อ
หมู่ที่ ๑๕	๙	-	- ยาต้องเหล้าโสมกลั่นกระดุกเสื่อ
หมู่ที่ ๑๖	๕	- triamcinolone - ยาแดงสหการ ๑A๘๔๗/๓๙	
หมู่ที่ ๑๗	๓	-	-
หมู่ที่ ๑๘	๔	- Dexoph - Myda B - Miconazole nitrate cream - ยาแดงสหการ	-
หมู่ที่ ๑๙	๔	-	- ยาบำรุงธาตุคนเฒ่าถือน้ำไม้เท้า - แป้งตลับ sasimi เลขทะเบียนปลอม
รวม	๙๐		

ร้านขายของชำที่ตรวจพบยาห้ามจำหน่าย ผลิตภัณฑ์ไม่ปลอดภัย จำนวน ๑๘ ร้าน คิดเป็นร้อยละ ๒๐

๙. ข้อเสนอแนะ

๑. ขอสนับสนุนเจ้าหน้าที่ดูแลระบบโปรเจคเตอร์
๒. ทำโครงการเสนอของบประมาณจัดทำโครงการในปีงบประมาณต่อไป
๓. เพิ่มกลุ่มเป้าหมายให้มีผู้ประกอบการมากขึ้น
๔. เพิ่มโต๊ะวางของเพื่อให้ผู้เข้าอบรมสะดวกกับการจัดบันทึกความรู้ที่ได้จากการอบรม

**สรุปแบบประเมินเข้ารับการอบรม
โครงการอบรมคุ้มครองผู้บริโภค ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๒
มีรายละเอียดดังนี้**

จากการอบรมโครงการอบรมคุ้มครองผู้บริโภค ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๒ มีกลุ่มเป้าหมายจำนวนทั้งสิ้น ๕๐ คน

- ผู้เข้ารับการอบรมโครงการฯ จำนวน ๕๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐
- ประเมินผลจากแบบทดสอบก่อน - การอบรม
- แจกแบบทดสอบความรู้ก่อนเข้ารับการอบรม จำนวน ๕๐ ฉบับ ได้รับคืนมา ๔๒ ฉบับ คิดเป็นร้อยละ ๘๔
- แจกแบบทดสอบความรู้หลังเข้ารับการอบรม จำนวน ๕๐ ฉบับ ได้รับคืนมา ๔๑ ฉบับ คิดเป็นร้อยละ ๘๒
- สรุปแบบทดสอบความรู้ก่อน - หลังการอบรม
- ผู้เข้าร่วมการอบรมมีความรู้ลดลงหลังเข้ารับการอบรม ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๔.๘๗
- ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้เท่าเดิมหลังการอบรม ๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๑๙
- ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้เพิ่มขึ้น ๓๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๒.๙๒

สรุปผลการดำเนินโครงการอบรมคุ้มครองผู้บริโภค ปีงบประมาณ ๒๕๖๒

๑. ชื่อโครงการ

โครงการอบรมคุ้มครองผู้บริโภค

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อให้ผู้เข้าอบรมสามารถให้ความรู้ และคำแนะนำในการเลือกใช้ผลิตภัณฑ์สุขภาพแก่ประชาชนและผู้ประกอบการได้

๒.๒ เพื่อเฝ้าระวังการขายยา เครื่องสำอาง ผลิตภัณฑ์สุขภาพและบริการสุขภาพในร้านขายของชำ

๓. เป้าหมายเชิงปริมาณ / เชิงคุณภาพ

- ผู้ประกอบการร้านขายของชำในเขตตำบลบ้านดู่

- อสม. ในเขตตำบลบ้านดู่

- ประชาชนทั่วไปในเขตตำบลบ้านดู่

รวมกลุ่มเป้าหมายทั้งหมด จำนวน ๕๐ คน

๔. ระยะเวลาดำเนินโครงการ

ระหว่างเดือน มิถุนายน – สิงหาคม ๒๕๖๒

๕. วิธีการดำเนินโครงการ

๓.๑ จัดทำรายละเอียดโครงการ

๓.๒ เสนอโครงการต่อผู้บริหารเพื่อขออนุมัติโครงการ

๓.๓ จัดอบรมให้ความรู้แก่กลุ่มเป้าหมาย

๓.๔ ตรวจสอบเฝ้าระวังร้านขายของชำในหมู่บ้านเขตตำบลบ้านดู่

๓.๕ รายงานสรุปผลการดำเนินงานตามโครงการ

๖. สถานที่ดำเนินโครงการ

ณ ห้องประชุมชั้น ๓ เทศบาลตำบลบ้านดู่ อ.เมืองเชียงราย จ.เชียงราย

๗. ผลการดำเนินโครงการ

จากการอบรมโครงการอบรมคุ้มครองผู้บริโภค มีกลุ่มเป้าหมายจำนวน ๕๐ คน ประกอบด้วย ผู้ประกอบการร้านสะดวกซื้อในเขตเทศบาลตำบลบ้านดู่ อสม.

๑. แจกแบบสอบถามความพึงพอใจจำนวน ๕๐ ฉบับ ได้คืนกลับมา ๕๐ ฉบับ

๒. แจกแบบทดสอบความรู้ก่อนการอบรม ๕๐ ฉบับ ได้คืนมา ๔๒ ฉบับ

๓. แจกแบบทดสอบความรู้หลังเข้ารับการอบรม ๕๐ ฉบับ ได้คืนมา ๓๙ ฉบับ

๘. ปัญหาและอุปสรรคการดำเนินโครงการ

โปรเจคเตอร์ภาพไม่ชัดเจน

๕. กลุ่มเป้าหมาย

- ผู้ประกอบการร้านขายของชำในเขตตำบลบ้านดู่
  - อสม. ในเขตตำบลบ้านดู่
  - ประชาชนทั่วไปในเขตตำบลบ้านดู่
- รวมกลุ่มเป้าหมายทั้งหมด จำนวน ๕๐ คน

๖. สถานที่ดำเนินโครงการ

ห้องประชุมชั้น ๓ เทศบาลตำบลบ้านดู่ อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย

๗.งบประมาณดำเนินการ

จากงบประมาณรายจ่ายประจำปี ๒๕๖๒ แผนงานสาธารณสุข งานบริหารทั่วไปเกี่ยวกับสาธารณสุข หมวดค่าใช้สอย ประเภทรายจ่ายเกี่ยวเนื่องกับการปฏิบัติราชการที่ไม่เข้าลักษณะรายจ่ายหมวดอื่นๆ โครงการอบรมคุ้มครองผู้บริโภค ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๒ เป็นเงิน ๒๐,๐๐๐ บาท (สองหมื่นบาทถ้วน) มีรายการดังนี้

๑. ค่าจ้างเหมาป้ายไวนิลพิธีเปิดโครงการ จำนวน ๑ ป้าย	เป็นเงิน	๔๕๐ บาท
๒. ค่าสมนาคุณวิทยากร	เป็นเงิน	๓,๐๐๐ บาท
๓. ค่าอาหารกลางวันมื้อละ ๗๕ บาท x ๕๐ คน	เป็นเงิน	๓,๗๕๐ บาท
๔. ค่าอาหารว่างพร้อมเครื่องดื่ม ๒ มื้อ x ๒๕ บาท x ๕๐ คน	เป็นเงิน	๒,๕๐๐ บาท
๕. ค่าจ้างเหมาทำแผ่นพับให้ความรู้ จำนวน ๑,๐๐๐ แผ่น	เป็นเงิน	๖,๐๐๐ บาท
๖. ค่าสมุดปกอ่อนและปากกาถูกลิ้น จำนวน ๕๐ ชุด	เป็นเงิน	๕๐๐ บาท
๗. ค่าอุปกรณ์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้องในโครงการฯ	เป็นเงิน	๓,๘๐๐ บาท

รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๒๐,๐๐๐ บาท (สองหมื่นบาทถ้วน)

หมายเหตุ ค่าใช้จ่ายทุกรายการสามารถถัวเฉลี่ยจ่ายกันได้

๘. การประเมินผล

- ๘.๑ ร้อยละ ๘๐ ของผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้เพิ่มขึ้นหลังจากเข้ารับการอบรม
- ๘.๒ ร้อยละ ๘๐ ของร้านขายของชำในชุมชนที่ได้รับการตรวจเฝ้าระวัง ปลอดภัยจากการจำหน่ายยาที่ไม่สามารถจำหน่ายได้ในร้านขายของชำ เครื่องสำอางและผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ไม่ได้คุณภาพ

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- ๙.๑ ผู้บริโภคมีความปลอดภัยจากการใช้ยา เครื่องสำอาง ผลิตภัณฑ์สุขภาพและบริการสุขภาพ
- ๙.๒ ประชาชนมีความรู้ด้านสิทธิผู้บริโภคเพิ่มมากขึ้น
- ๙.๓ ผู้ประกอบการร้านขายของชำสามารถเลือกซื้ออาหาร ยา เครื่องสำอางผลิตภัณฑ์สุขภาพและบริการสุขภาพที่มีคุณภาพมาจำหน่ายให้กับผู้บริโภค

๑๐. ผู้รับผิดชอบโครงการ

กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เทศบาลตำบลบ้านดู่

๑. หลักการและเหตุผล

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ หมวดที่ ๓ สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย มาตรา ๔๖ สิทธิของผู้บริโภคย่อมได้รับความคุ้มครอง ด้วยหน้าที่ของเทศบาลตำบล ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ มาตรา ๕๐(๖) ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย เทศบาลตำบลมีหน้าที่ต้องทำในเขตเทศบาล ให้ราษฎรได้รับการศึกษาอบรม และแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔) เพิ่มเติม และเปลี่ยนแปลง ครั้งที่ ๑ แผนงานสาธารณสุข โครงการลำดับที่ ๗ หน้า ๑๕๐ โครงการอบรมคุ้มครองผู้บริโภค โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความรู้ผู้ประกอบการและประชาชนในการรับรองสิทธิผู้บริโภคด้านฉลากผลิตภัณฑ์ คุ้มครองพิทักษ์สิทธิของผู้บริโภคด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านการรับรู้ข้อมูลที่เป็นจริงด้านความปลอดภัย ด้านความเป็นธรรม หรือด้านอื่น ๆ อันเป็นประโยชน์ต่อผู้บริโภค ผลิตภัณฑ์สุขภาพและบริการสุขภาพ เช่น อาหาร ยา เครื่องสำอาง ในร้านค้าชุมชน เป็นต้น ซึ่งในส่วนของผลิตภัณฑ์สุขภาพและบริการสุขภาพเหล่านี้มีผู้เกี่ยวข้องหลายส่วน เช่น ผู้ผลิต ผู้จำหน่าย ตลอดจนผู้บริโภค โดยเฉพาะผู้บริโภคจะเป็นผู้ได้รับผลกระทบโดยตรงจากการใช้ผลิตภัณฑ์เหล่านั้น หากเป็นผลิตภัณฑ์ที่ไม่มีคุณภาพ ลอกเลียนแบบ เจือปนสารอันตรายลงไป หรือหากบริการสุขภาพเหล่านั้นไม่ได้มาตรฐานจะทำให้ผู้บริโภคได้รับผลกระทบต่อสุขภาพจนอาจทำให้เสียชีวิตได้ ร้านขายของชำในชุมชนเป็นร้านที่ผู้บริโภคจับจ่ายใช้สอยและซื้อสินค้ามากที่สุด เนื่องจากเป็นร้านที่อยู่ในหมู่บ้าน สะดวกในการซื้อสินค้า และเป็นร้านที่จำหน่ายสินค้าหลากหลายชนิด เช่น ยา เครื่องสำอาง อาหารสำเร็จรูป เครื่องปรุงรส อาหารแปรรูป บุหรี่ แอลกอฮอล์ จากการดำเนินงานคุ้มครองผู้บริโภคในปีที่ผ่านมาพบว่าบางร้านค้าในชุมชนมีการจำหน่ายผลิตภัณฑ์อาหาร เครื่องสำอางที่ไม่มีคุณภาพ จำหน่ายยาบางชนิดที่ไม่สามารถจำหน่ายได้ ซึ่งเหล่านี้ล้วนเป็นอันตรายต่อผู้บริโภค และผู้ประกอบการส่วนใหญ่ยังขาดความรู้เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สุขภาพ การอ่านฉลากผลิตภัณฑ์ ประเภทของยาแต่ละชนิดที่สามารถจำหน่ายได้ในร้านขายของชำ

ดังนั้น เทศบาลตำบลบ้านดู่ จึงได้จัดทำโครงการอบรมคุ้มครองผู้บริโภค ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๒ ขึ้น เพื่อเฝ้าระวังการขายยา เครื่องสำอาง ผลิตภัณฑ์สุขภาพและบริการสุขภาพป้องกันไม่ให้ผู้บริโภคได้รับอันตรายจากสินค้าและบริการ และมีความเข้าใจในกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อให้ผู้เข้าอบรมสามารถให้ความรู้ และคำแนะนำในการเลือกใช้ผลิตภัณฑ์สุขภาพแก่ประชาชนและผู้ประกอบการได้

๒.๒ เพื่อเฝ้าระวังการขายยา เครื่องสำอาง ผลิตภัณฑ์สุขภาพและบริการสุขภาพในร้านขายของชำ

๓. วิธีดำเนินการ

๓.๑ จัดทำรายละเอียดโครงการ

๓.๒ เสนอโครงการต่อผู้บริหารเพื่อขออนุมัติโครงการ

๓.๓ จัดอบรมให้ความรู้แก่กลุ่มเป้าหมาย

๓.๔ ตรวจเฝ้าระวังร้านขายของชำในหมู่บ้านเขตตำบลบ้านดู่

๓.๕ รายงานสรุปผลการดำเนินงานตามโครงการ

๔. ระยะเวลาดำเนินโครงการ

ระหว่างเดือน มิถุนายน - สิงหาคม ๒๕๖๒

โครงการอบรมคุ้มครองผู้บริโภค
ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๒

